

Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC)

Saavutukset, haasteet ja merkittävät tulokset vuonna 2012

Poimintoja johtajan vuosikertomuksesta

Tämä yhteenveto sisältää muutamia keskeisiä esimerkkejä vuoden 2012 toiminnasta, mutta ne eivät edusta kaikkea ECDC:n vuonna 2012 tekemää työtä.

Tarkempi katsaus ECDC:n koko toimintaan, organisaatioon ja hallintorakenteeseen sekä työsuunnitelmaan esitetään vuosikertomuksen lyhentämättömässä versiossa.

Sitaattiehdotus: Saavutukset, haasteet ja merkittävät tulokset vuonna 2012 – Poimintoja johtajan vuosikertomuksesta. Tukholma: ECDC; 2013.

Tukholma, kesäkuu 2013

ISBN 978-92-9193-522-2

ISSN 1977-0081

doi 10.2900/9628

Luettelonumero TQ-04-13-046-FI-N

© Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC), 2013

Kaikki kuvat © ECDC paitsi seuraavat: Olga Palma, etukansi (äärimmäisenä oikealla); Valentin D, sivu 6; Oscar Fava, sivu 7; CDC/Ray Butler, Janice Haney Carr, sivu 12.

Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Tässä julkaisussa käytettyjä tekijänoikeuden alaisia valokuvia ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin tätä julkaisua varten ilman tekijänoikeuden haltijan nimenomaista lupaa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan esipuhe

Minulle oli suuri kunnia, kun hallintoneuvosto valitsi minut puheenjohtajakseen marraskuussa 2012. Haluaisin esipuheeni aluksi kiittää muita hallintoneuvoston jäseniä heidän minua

kohtaan osoittamastaan luottamuksesta. Lisäksi haluan onnitella varapuheenjohtaja Tiiu Aroa hänen valituksi tulemisensa johdosta. Odotan kovasti tulevaa työskentelyä Tiiu Aron, Marc Sprengerin ja hallintoneuvoston jäsenten kanssa jatkaessamme arvostetun edeltäjäni Hubert Hrabcikin työtä (hallintoneuvoston puheenjohtaja 2008–2012).

Ranska nimitti minut ECDC:n hallintoneuvoston jäseneksi vuonna 2008, kun keskus oli vielä käynnistysvaiheessa. Sekä hallintoneuvoston jäsenenä että tehtävässäni Ranskan kansanterveyden seurantalaitoksen (InVS) pääjohtajana olin vaikuttanut ECDC:n roolista EU:n ja jäsenmaiden tukena 2000-luvun ensimmäisen influenssapandemian (2009–10) sekä lähinnä

Johtajan johdanto

Vuonna 2012 koettiin kolme uutta asiaa keskuksemme historiassa. Maaliskuussa EU-virastojen verkoston puheenjohtajuus siirtyi ECDC:lle. Syyskuussa pidimme ensimmäisen yhteisen strategiakokouksen,

johon osallistuivat keskuksen tärkeimmät tekniset yhteistyökumppanit. Marraskuussa hallintoneuvosto aloitti toimikautensa 2012–16 ja valitsi puheenjohtajakseen ensimmäisen kerran naisen, tri Françoise Weberin.

Vuoden 2012 työohjelmassamme määritimme tuhkarokon hävittämisen vuoden tärkeimmäksi yleistavoitteeksemme. EU:ssa raportoitujen tuhkarokkotapausten määrä kasvoi voimakkaasti vuonna 2011, joten ECDC ja sen yhteistyökumppanit pitivät tärkeänä nostaa tämän kansanterveydellisen haasteen profiilia. ECDC on syksystä 2011 lähtien julkaissut kuukausittain seurantaraportteja EU:n tuhkarokkotilanteesta.

Vuonna 2012 ECDC kohdisti merkittävästi älyllisiä resursseja EU:n tuhkarokkoa koskevan rokotekattavuuden esteiden selvittämiseen ja pyrki löytämään keinoja näiden esteiden poistamiseen. Osana

Pohjois-Saksaa koskeneen vuoden 2011 Shiga-toksiinia tuottavan *E. coli* (STEC) O104 -bakteerin aiheuttaman epidemian torjunnassa.

Vuosi 2013 tulee olemaan merkittävä vuosi ECDC:n kehityksen seuraavan vaiheen kannalta. Hallintoneuvoston on sovittava keskuksen uudesta monivuotisesta strategiaohjelmasta vuosille 2014–20. Tämän ajanjakson aikana kaikissa EU-maissa joudutaan todennäköisesti jatkuvasti rajoittamaan julkisen terveydenhuollon budjettia. Siksi on erittäin tärkeää määritellä, millaista tukea ja EU-tason lisäarvoa ECDC voi tarjota kansallisille tautien ehkäisyyn ja valvonnan ohjelmille.

Tämän vuosikertomuksen ja hallintoneuvostossa vuonna 2012 käytyjen keskustelujen pohjalta uskon, että olemme menossa oikeaan suuntaan. Odotankin vuodesta 2013 vielä menestyksekkäämpää!

Françoise Weber
Hallintoneuvoston puheenjohtaja
22. helmikuuta 2013

tätä työtä pidettiin huhtikuussa innovatiivinen "vapaa-ajattelijoiden kokous" ja syyskuussa kokous, johon osallistui vaikeasti tavoitettavien väestöryhmien edustajia. Työn tuloksena oli analyysi- ja toimenpidepaketti, jonka esittelimme lokakuussa Euroopan komission järjestämässä EU:n lasten rokotuksia koskevassa konferenssissa Luxemburgissa. Ongelmat on nyt analysoitu hyvin ja joitakin vaihtoehtoja toimenpiteiksi on harkittu huolellisesti, ja uskonkin, että työ tuhkarokon hävittämiseksi EU:sta on entistä vankemmalla pohjalla.

Muita vuoden 2012 kohokohtia olivat mielestäni eri EU-maiden kansanterveyslaboratorioiden välisen yhteistyön vahvistaminen sekä välineiden kehittäminen Euroopan unioniin liittyvien maiden avuksi, jotta nämä voisivat arvioida valmiuksiaan liittyä EU:n tautien ehkäisyyn ja valvonnan järjestelmään. Kohokohtia oli paljon muitakin, ja kehotankin tutustumaan tähän esitteeseen ja lukemaan eri aiheisiin ja tauteihin liittyvän työemme tuloksista.

Tri Marc Sprenger
ECDC:n johtaja
20. helmikuuta 2013

Kutsumuksena kansanterveys: ECDC:n henkilöstöä Tomtebodan pääkonttorin ulkopuolella

ECDC – koska kansanterveydellä on väliä

Vuonna 2005 Tukholmaan perustettu Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus ECDC on Euroopan unionin virasto, jonka tehtävänä on vahvistaa Euroopan valmiuksia tartuntatauteja vastaan. ECDC selvittää ja arvioi nykyisiä ja tulevia uhkia, joita tartuntataudit aiheuttavat ihmisten terveydelle, tiedottaa niistä ja tukee Euroopan unionin jäsenmaita niiden kehittäessä valmiuksiaan ja torjuntatoimiaan. Keskus tarjoaa tieteellistä neuvontaa EU:n/ETA:n jäsenmaille, ja se on kaikissa kansanterveyteen liittyvissä asioissa luotettu tieto- ja resurssilähde.

Vuonna 2012 ECDC:n perusbudjetti oli 58,2 miljoonaa euroa. Budjetti kasvoi 2,8 % vuodesta 2011.

31.12.2011 ECDC:llä oli 278 vakituista työntekijää, jotka työskentelivät tutkimuksessa, tautien

seurannassa, tautien tunnistamisessa, tietotekniikassa, viestinnässä ja hallinnossa.

Kansanterveys on meidän asiamme

Yksi ECDC:n tärkeimmistä vahvuuksista on sen kyky reagoida nopeasti tartuntatautien epidemiologiassa tapahtuviin muutoksiin. Tätä varten ECDC käyttää ja ylläpitää kolmea järjestelmää, jotka ovat kukin tärkeitä tietyllä tautien hallinnan osa-alueella: EPIS (epidemiätiedustelu), TESSy (tautien valvonta) ja EWRS (uhkien tunnistaminen).

EPIS-epidemiätietojärjestelmä on suojattu www-pohjainen viestintäjärjestelmä, jonka avulla voidaan vaihtaa teknisiä tietoja tartuntatautiepideoista ja lähettää

Pyöreän pöydän kokous ECDC:n hätätilannekeskuksessa

ennakkovaroituksia kansainvälisesti. Eri tautialueilla työskentelevät epidemiologit ja mikrobiologit voivat EPIS-järjestelmän avulla varoittaa muissa maissa toimivia kollegoitaan hälyttävistä tapauksista sekä vaihtaa tieteellisiä analyyskejä reaaliaikaisen foorumin välityksellä.

Eurooppalainen seurantajärjestelmä TESSy on tauteja koskevien tietojen keräämiseen tarkoitettu erittäin joustava tietokantajärjestelmä. Kolmekymmentä EU-/ETA-maata käyttää tätä järjestelmää tartuntatauteja koskevien tietojen raportointiin. TESSy otettiin käyttöön vuonna 2008. Rutiinivalvonnan lisäksi se on korvannut useita tietojenkeruujärjestelmiä, joista käytettiin nimitystä "erityiset valvontaverkostot", ja nyt TESSy tarjoaa asiantuntijoille EU:n seurantatiedot keskitetysti.

Varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmä EWRS on luottamuksellinen tietokonejärjestelmä, jonka

avulla jäsenvaltiot voivat lähettää hälytyksiä EU:hun mahdollisesti vaikuttavista terveyttä koskevista tilanteista ja koordinoida kansanterveyden suojelemiseksi tarvittavia reagointitoimenpiteitä. Järjestelmää on jo käytetty onnistuneesti edellisten SARS-epidemioiden, pandeemisen A(H1N1)-influenssan ja muiden tartuntatautien kohdalla.

Katsausvuosi

Tähän on valittu muutamia keskeisiä otteita vuoden 2012 toiminnasta. Nämä eivät kuitenkaan edusta kaikkea ECDC:n vuonna 2012 tekemää työtä. Tarkempi katsaus ECDC:n toimintaan, organisaatioon ja hallintorakenteeseen sekä sen työsuunnitelmaan on vuosikertomuksen lyhentämättömässä versiossa¹.

¹ Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC) Johtajan vuosikertomus – 2012. Tukholma: ECDC; 2013.

Mikrobilääkeresistenssin torjunta

Yli 3000 sairaalaa tarjosi tietoja ECDC:n ensimmäiseen laajaan pisteprevalenssitutkimukseen, joka koski terveydenhoitoon liittyviä infektioita ja mikrobilääkkeiden käyttöä Euroopan akuuttihoitoa tarjoavissa sairaaloissa.

Tietoja kerättiin toukokuun 2011 ja marraskuun 2012 välisenä aikana kaikissa EU-maissa, Islannissa, Norjassa ja Kroatiassa.

Alustava analyysi 905 sairaalaa (226 829 potilasta 13 601 hoito-osastolla) käsittävästä edustavasta otoksesta osoitti, että 5,9 prosentilla sairaalapotilaista oli tutkimuspäivänä ainakin yksi terveydenhoitoon liittyvä infektio ja 35 % sai ainakin yhtä mikrobilääkettä.

Mikrobilääkeresistenssi ja terveydenhoitoon liittyvät infektiot ovat vakavimpia kansanterveyden ongelmia sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti. ECDC:n arvion mukaan joka vuosi noin neljä miljoonaa potilasta 27 EU-maassa saa terveydenhoitoon liittyvän infektion, ja nämä infektiot aiheuttavat suoraan noin 37 000 kuolemaa. Suuri osa näistä kuolemista johtui

Terveydenhoitoon liittyvien infektioiden seuranta: terveydenhuollon tarjoajien pitäminen ajan tasalla tautitilanteesta auttaa tunnistamaan ja ehkäisemään uusia infektioita

yleisimmistä monilääkeresistenteistä bakteereista, esim. metisilliiniresistentistä *Staphylococcus aureus* -bakteerista (MRSA), laajakirjoista beetalaktamaasia tuottavista *enterobakteereista* sekä monilääkeresistentistä *Pseudomonas aeruginosa* -bakteerista, joiden arvioidaan tällä hetkellä aiheuttaneen suoraan noin 25 000 kuolemaa.

3000+

Invasiiviset lajit ovat merkittävä ja nopeasti kasvava uhka Euroopan kotoperäisten lajien monimuotoisuudelle, ja ne vaarantavat myös Euroopan kansalaisten terveyden.

Invasiivisten hyttyslajien seuranta varten EU-maissa julkaistiin käytännön ohjeet, joita käytettiin onnistuneesti eräässä pilottihankkeessa Belgiassa².

1357

Hyttysset suurennuslasin alla

Madeiran terveysviranomaiset ilmoittivat 11.11.2012, että denguekuume-tapauksia oli todettu yhteensä 1 357. Dengue leviää tautia kantavien *Aedes* -lajin hyttysten pistoksesta.

Vuonna 2012 ECDC tarjosi aikaisempien vuosien tapaan apua itse paikalla tukeakseen jäsenvaltioiden epidemioiden torjuntatoimia: Madeiralla käytiin kolme viikkoa lokakuun denguekuumehälytyksen jälkeen tarkoituksena ottaa käyttöön elektroninen valvontajärjestelmä dengue-epidemioiden seuranta varten.

Malaria on toinen hyttysten levittämä tauti, jonka torjunnassa tarvittiin ECDC:n asiantuntijoita. ECDC ja WHO tekivät marraskuussa 2012 Kreikkaan yhteisen vierailun, jonka yhteydessä arvioitiin malarian ja Länsi-Niilin virustaudin seuranta- ja valvontatoimenpiteitä.

Lisäksi ECDC laati viikoittain (kesäkuun lopusta marraskuun puoliväliin) kartoja ihmisiin tarttuneiden Länsi-Niilin virustautitapausten levinneisyydestä Euroopan unionissa ja sen naapurimaissa.

² Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC) Guidelines for the surveillance of invasive mosquitoes in Europe. Tukholma: ECDC; 2012.

Tutkimuksen pääosaston johtaja Robert-Jan Smits ja ECDC:n johtaja Marc Sprenger Euroopan antibioottipäivän 2012 käynnistystapahtumassa Brysselissä

Nyt jo viidettä vuotta: Euroopan antibioottipäivä

Viidettä kertaa järjestettävään vuotuisen Euroopan antibioottipäivään osallistui ennätyselliset 43 maata.

Euroopan antibioottipäivä on ECDC:n koordinoima eurooppalainen hanke, jonka tarkoituksena on muistuttaa antibioottien maltillisesta käytöstä. ECDC tukee Euroopan maita tarjoamalla työkaluvalikoiman, joka sisältää keskeiset viestit ja viestintämateriaalin malleja sovellettavaksi ja käytettäväksi kansallisissa kampanjoissa, EU-tason tapahtumissa sekä strategia- ja mediamateriaalina.

Viides Euroopan antibioottipäivä sai osakseen runsaasti mediahuomiota eri puolilla Eurooppaa. Euroopan antibioottipäivä mainittiin ajanjaksolla

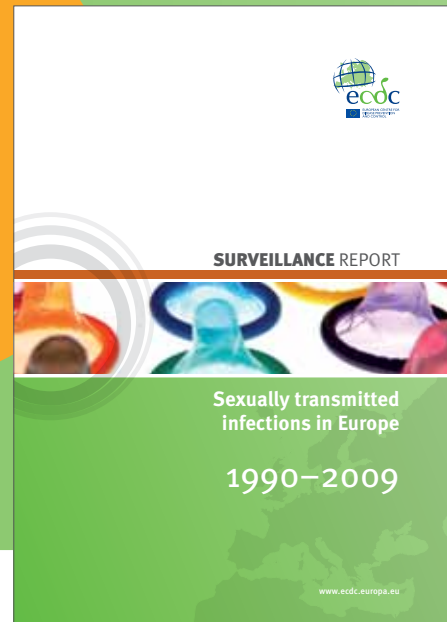
18.10.–28.12.2012 yhteensä 446 artikkelissa (lehdissä tai verkossa). Näiden artikkelien arvioidaan tavoittaneen 60 miljoonaa lukijaa. Euronews-kanavalla lähetetty ECDC:n antibioottien käyttöä koskeva tv-tietoisku tavoitti arviolta noin 9,4 miljoonaa eurooppalaista.

43

20

Kattavaa tietoa: 20 vuoden tiedot
sukupuoliteitse tarttuvista infektioista

Raskas tautitaakka: sukupuoliteitse tarttuvat infektiot

ECDC julkaisi sukupuoliteitse tarttuvista infektioista kattavan raportin, johon on koottu tiedot 20 vuodelta.

Raportista (*Sexually transmitted infections in the EU/EEA 1990–2010*) käy ilmi, että sukupuoliteitse tarttuvien infektioiden hoidossa ja tapausten raportoinnissa on runsaasti vaihtelua, mutta kehityksessä esiintyy samankaltaisuutta riskiryhmien kohdalla, joita ovat esimerkiksi nuoret sekä miesten kanssa sukupuoliyhteydessä olevat miehet.

Euroopan tippurin mikrobilääkeresistenssiä koskevan seurantaohjelman Euro-GASP:n raportista käy ilmi, että tippurin herkkyys ensisijaisille hoidoille on vähentynyt. Jäsenmaiden tueksi julkistettiin

torjuntaohjelma monilääkeresistentin tippurin valvontaa, hallintaa ja hoitoa varten.

Kun on arvioitu sukupuoliteitse tarttuvien infektioiden ja HIV:n torjuntaohjelmia, joiden kohteena ovat muiden miesten kanssa sukupuoliyhteydessä olevat miehet, on osoittautunut, että ei ole paljonkaan näyttöä tehokkaista toimenpiteistä tautitaakan lieventämiseksi. Tämä osoittaa myös miesten kanssa sukupuoliyhteydessä olevien miesten keskuudessa leviävien sukupuoliteitse tarttuvien infektioiden ja HIV:n torjuntatyön haasteellisuuden.

Eri vaihtoehtojen pohdiskelua tuhkarokkoa koskevassa "vapaa-ajattelijoiden" kokouksessa huhtikuussa 2012

Vain pikku pistos ... tai kaksi

Kaksi annosta tuhkarokko-sikotauti-vihurirokortetta tarjoaa lähes täydellisen suojan tuhkarokkoa vastaan. Ja jos 95 % ihmisistä saa täyden immuunisuojan, tämän pitäisi riittää pysäyttämään viruksen leviäminen.

Eurooppa on jäänyt tavoitteista jälkeen tuhkarokon hävittämisessä, ja tähän ECDC haluaa muutoksen. Huhtikuussa pidetty innovatiivinen "vapaa-ajattelijoiden kokous" keräsi luonnontieteiden, viestinnän ja kansanterveyden asiantuntijoita pohtimaan uusia strategioita taudin leviämisen hillitsemiseksi.

ECDC sponsoroi myös *Euronews*in tuottamaa tuhkarokkodokumenttia, jonka kohdeyleisönä oli yli 20 miljoonaa ihmistä.

Tuhkarokon seurantaä käsittelevän kuukausittaisen *European Measles Monthly Monitoring* -tiedotteen aihepiiriä laajennettiin. Uusimpien tuhkarokkoa koskevien seurantatietojen lisäksi tiedotteessa käsitellään nyt myös vihurirokkoa.

Uudet influenssakannat ovat globalisoituneessa maailmassa yhteisiä.

40

Uusi kausi, eri rokote

ECDC julkaisi 40 Weekly Influenza Surveillance Overview (WISO) -tiedotesarjaan kuuluvaa influenssatiedotetta.

Läntisellä pallonpuoliskolla influenssakausi kestää perinteisesti lokakuusta toukokuuhun. Ennen kautta, kauden aikana ja sen jälkeen ECDC varmistaa, että Euroopan terveysviranomaisilla on käytössään kaikki uusimmat tiedot: 40 WISO-tiedotteen lisäksi ECDC julkaisi 20 *Influenza Weekly Digest* -sarjaan kuuluvaa viikkotiedotetta sekä 10 laajaa tieteellistä julkaisua. Lisätietoja on ECDC:n influenssaseurannan vuosiraportissa *Influenza in Europe*.

Jäsenvaltiot ilmoittivat vuonna 2012 ECDC:n protokollan kautta kausi-influenssarokotteiden riittämättömästä tehosta.

ECDC:n kuukausittaiset viruskuvaukset, jotka on laadittu yhdessä ihmisillä esiintyvään influenssaan erikoistuneiden laboratorioiden yhteisön laajuisen verkoston (CNRL) kanssa, tarjoavat uusinta saatavilla olevaa tietoa Euroopassa ja maailmanlaajuisesti leviävien virusten geneettisestä rakenteesta – tämä on tärkeä tieto tehokkaan influenssarokotteen kehittämisen kannalta.

ECDC:n osittain rahoittamassa VAESCO-projektissa tutkittiin mahdollisia pandemiarokotteiden ja joidenkin niiden mahdollisten sivuvaikutusten, kuten Guillain-Barrén oireyhtymän, välisiä yhteyksiä. Tällaisia yhteyksiä ei löydetty. ECDC kuitenkin vahvisti kansalliset havainnot, joiden mukaan Pandemrix-influenssarokotteen ja lasten narkolepsia-katapleksian välillä on yhteys.

TB kaupungeissa: tuberkuloosin torjunta vuonna 2012

Maailman tuberkuloosipäivää vietetään vuosittain 24. maaliskuuta.

ECDC:lle tämä päivä on tilaisuus keskittyä yhteen erityisen ajankohtaiseen tuberkuloosia koskevaan aiheeseen. ECDC valitsi vuoden 2012 Maailman tuberkuloosipäivän teemaksi tuberkuloosin hallinnan kaupungeissa. Sen yhteydessä käynnistettiin ja tuettiin monenlaista toimintaa: teemaan liittyviä tapahtumia järjestettiin Barcelonassa, Milanossa, Lontoossa ja Rotterdamissa; ECDC ja WHO:n Euroopan aluetoimisto järjestivät yhdessä twitter-keskustelun; tuberkuloosin hallintaa kaupungeissa koskevia artikkeleita julkaistiin vertaisarvioituissa tieteellisissä aikakauslehdissä. Lisäksi julkaistiin asiantuntijavideo.

ECDC:n kattava seurantaraportti *Tuberculosis surveillance and monitoring in Europe 2012* on ensimmäinen yleiskatsaus tuberkuloosin hallinnan edistymiseen EU/ETA-alueella.

ECDC ja WHO:n Euroopan aluetoimisto lähettivät terveysministeriöiden pyynnöstä asiantuntijaryhmän Unkariin ja Latviaan selvittämään maiden tuberkuloosin hallinnan tilannetta. Asiantuntijaryhmä esitti yhdessä paikallisten asiantuntijoiden kanssa terveysviranomaisille toimenpide-ehdotuksia tuberkuloosin torjunnan, valvonnan ja hoidon parantamiseksi.

24

Mycobacterium tuberculosis voimakkaasti suurennettuna.

13 000 000

Palvelimia ECDC:llä

Laajempi näkökulma: kattavaa tautien seurantaa

13 miljoonaa. Niin monta ainutlaatuista tietuetta on tallennettu ECDC:n TESSy-tietokantaan.

TESSy-valvontajärjestelmä tarjoaa välittömän pääsyn 49:ää tartuntatautiin koskeviin tietoihin. Käyttöoikeudet on nyt 1 500 asiantuntijalla 56 maassa.

Tietojen riittävän laadun ylläpitäminen on merkittävä haaste, kun kerätään ja analysoidaan seurantatietoja useista maista ja järjestelmistä. Vuonna 2012 käynnistettiin useita hankkeita, joiden tarkoituksena oli parantaa tietojen laatua raportoinnin ja tietokannan alajärjestelmien eri tasoilla.

Seuranta-asiantuntijaryhmä laati ohjeet tietojen laadun tarkkailua ja kansallisten seurantajärjestelmien arviointia varten. Lisäksi ECDC:n asiantuntijat tutkivat, miten kansalliset seurantajärjestelmät raportoivat tietoja TESSy-järjestelmään, ja pyrkivät selittämään eri jäsenmaiden kesken ilmenneitä huomattavia eroja raportoiduissa luvuissa.

ESCAIDE oli alusta asti erittäin onnistunut.

Tieteellinen tuki: tietojen jakaminen

Tyypillisen työviikon aikana ECDC julkaisee vähintään neljä tieteellistä asiakirjaa. Vuonna 2012 julkaistiin yhteensä 240 tieteellistä julkaisua.

Jotkin näistä julkaisuista, esimerkiksi ECDC:n nopeat riskiarviot tai influenssaraportit, ovat melko lyhyitä, mutta lähes 40 % tieteellisistä julkaisuistamme on laajoja tieteellisiä tutkimuksia, jotka antavat lukijoille perusteellisen käsityksen kaikista kansanterveyden eri näkökohdista.

Vuoden 2012 Euroopan tieteellinen konferenssi sovelletun infektiöepidemiologian alalla (ESCAIDE)

järjestettiin Tukholmassa 24.–26.10., ja siinä oli yli 600 osallistujaa. ESCAIDE toimii kansanterveysalan tutkijoiden, epidemiologien, mikrobiologien ja muiden tartuntatautien ja kansanterveyden parissa työskentelevien ammattilaisten foorumina. Lisäksi konferenssi on erinomainen tilaisuus oppia uutta siitä, miten epidemiologiaa, mikrobiologiaa ja muita tieteenaloja voidaan soveltaa tartuntatautien vaikutusten vähentämiseen.

Eurosurveillance on erittäin arvostettu tieteellinen aikakauslehti, jonka viiden vuoden vaikuttavuuskerroin on 4,55.

ECDC:n hätätilanekeskus

57

Näkymät: terveysuhkien havaitseminen

Vuonna 2012 havaittiin 57 uutta terveysuhkaa, ja niitä seurattiin vuoden mittaan.

Yhteensä vuonna 2012 seurattiin 69:ää terveysuhkaa, joista osa oli havaittu jo edellisinä vuosina. Pitkän ja keskipitkän aikavälin uhkia olivat esimerkiksi tuhkarokko, autoktoninen malaria Kreikassa, kausi-influenssa, Schmallenberg-virusinfektio, suonensisäisten huumeiden käyttäjien keskuudessa esiintyvä pernarutto, denguekuume, influenssa A(H5N1), polio ja chikungunya-kuume.

Yli kolmasosa (38 %) vuoden 2012 aikana seuratuista uhista liittyi ruuan ja veden välityksellä tarttuviin tauteihin. Listan kärjessä ovat ympäristöstä peräisin olevat ja zoonoottista alkuperää olevat taudit

(19 %), influenssa (11 %) ja rokotteilla ehkäistävät ja invasiiviset bakteeritaudit (9 %). Ilmoitettuja terveysuhkia liittyi myös tuberkuloosiin (3 %) sekä mikrobilääkeresistenssiin ja terveydenhoitoon liittyviin infektioihin (3 %). Uhista 1 % liittyi hepatiittiin, HIV:hen, sukupuoliteitse tarttuviin infektioihin sekä veritartuntana välittyviin infektioihin.

ECDC valvoi tartuntatauteihin liittyviä riskejä vuonna 2012 kolmessa suuressa massatapahtumassa: EURO 2012 -jalkapalloturnauksessa Puolassa ja Ukrainassa sekä olympialaisissa ja paralympialaisissa Lontoossa. Kenttätukea tarjottiin EURO 2012 -jalkapallokisojen ja olympialaisten järjestelyihin.

EPIET-johdantokurssin osallistajat ryhmäkuvassa historiallisen Lazaretton ulkopuolella Mahónin satamassa Espanjan Menorcalla.

Asiantuntijoista asiantuntevampia: opetus ja koulutus

vuonna 2012 yhteensä 219 nuorta asiantuntijaa osallistui EPIET- (Euroopan kenttäepidemiologian koulutusohjelma) tai EUPHEM-ohjelmaan (Euroopan kansanterveysmikrobiologian koulutusohjelma) tai lyhyeen epidemiologiakoulutukseen.

Vuoden 2012 aikana järjestettiin yli sata lyhyttä koulutusjaksoa, jotka kaikki perustuivat vakimuotoisiin EPIET/EUPHEM-koulutusohjelmiin.

Vuoden 2012 lopussa EPEIT/EUPHEM-koulutuksessa oli 105 apurahansaajaa: 27 vuoden 2010 ryhmästä, 40 vuoden 2011 ryhmästä ja 38 vuoden 2012 ryhmästä.

219

Tieteellisen tiedon tehokas levittäminen: viestintä

Kansanterveyden valmius- ja viestintäyksikkö on ECDC:n kaiken viestintätoiminnan keskus.

Vuonna 2012 ECDC julkaisi 240 tieteellistä julkaisua. Kaikki julkaisut kuuluvat järjestelmällisen toimitusprosessin piiriin. Näin varmistetaan, että ECDC:n julkaisemat tiedot ovat akateemisesti luotettavia ja käyttökelpoisia tärkeimmille käyttäjilleen.

ECDC on vahvasti läsnä verkossa, ja se on virallisesti edustettuna Twitterissä, Facebookissa ja YouTubessa. ECDC:n verkkoportaali toimii ECDC:n yrityssivuston, konferenssisivustojen ja erityisten ekstranetien aloituspisteenä. Sivuston ulkonäköön, toimivuuteen ja sisältöön liittyvät parannukset houkuttelivat verkkosivuille vuonna 2012 noin 780 000 ihmistä.

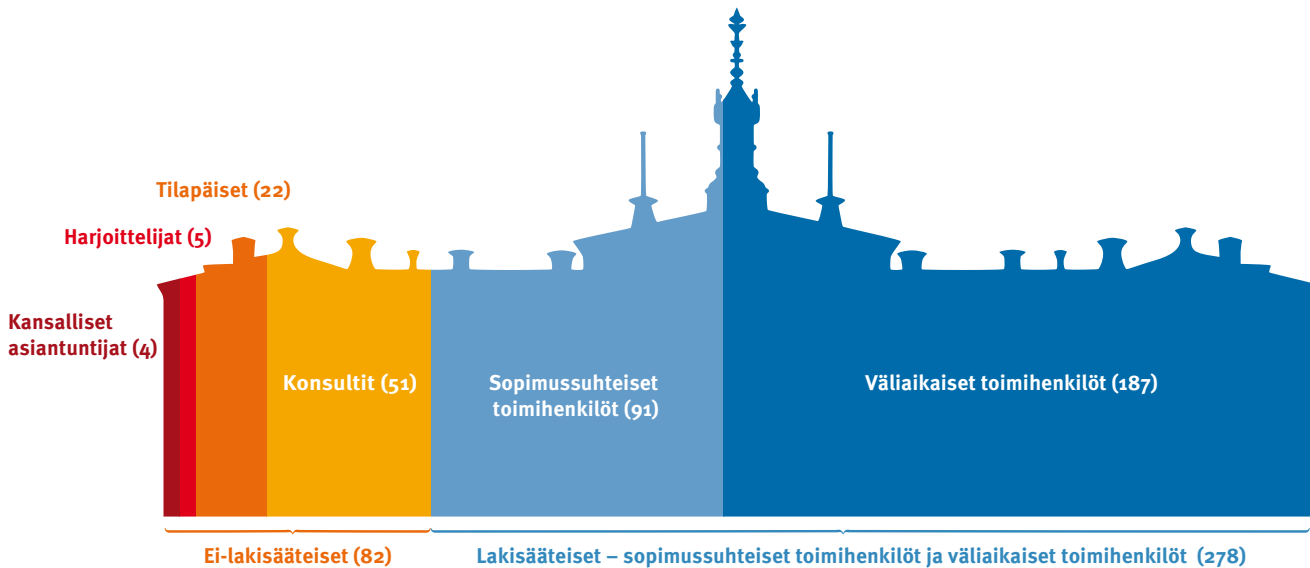
Vahvat yhteydet tiedotusvälineisiin osoittautuivat vuoden aikana tarpeellisiksi, sillä ECDC mainittiin tiedotusvälineissä yli 3 000 artikkelissa, jotka tavoittivat 270 miljoonaa ihmistä. Sähköpostiosoitteen info@ecdc.europa.eu kautta käsitellään rutiinomaisesti yleisiä kyselyjä lukuisista eri terveysalan aiheista, ja vuoden 2012 aikana vastattiin useisiin satoihin kysymyksiin.

Vuonna 2012 tieteellinen aikakauslehti *Eurosurveillance* sai ensimmäisen vaikuttavuuskertoimensa. Vuodelta 2011 kerroin oli peräti 6,15, joten *Eurosurveillance* sijoittui kuudenneksi 70:n tartuntatautien kategoriaan kuuluvan aikakauslehden joukossa. Lehdessä julkaistiin 186 vertaisarvioitua artikkelia ja 14 pääkirjoitusta. Tavallisten artikkelien hylkäysaste oli 76 %. Vuonna 2012, kun tuli tietoon, että

Saudi-Arabiasta ja Qatarista tulleilla potilailla oli ollut uudentyypinen koronavirustartunta, *Eurosurveillance* tarjosi virallista tietoa ensimmäisten tieteellisten julkaisujen joukossa. Yhteensä lehdessä julkaistiin uudesta koronaviruksesta kolmen kuukauden aikana kahdeksan vertaisarvioitua pikatiedotetta.

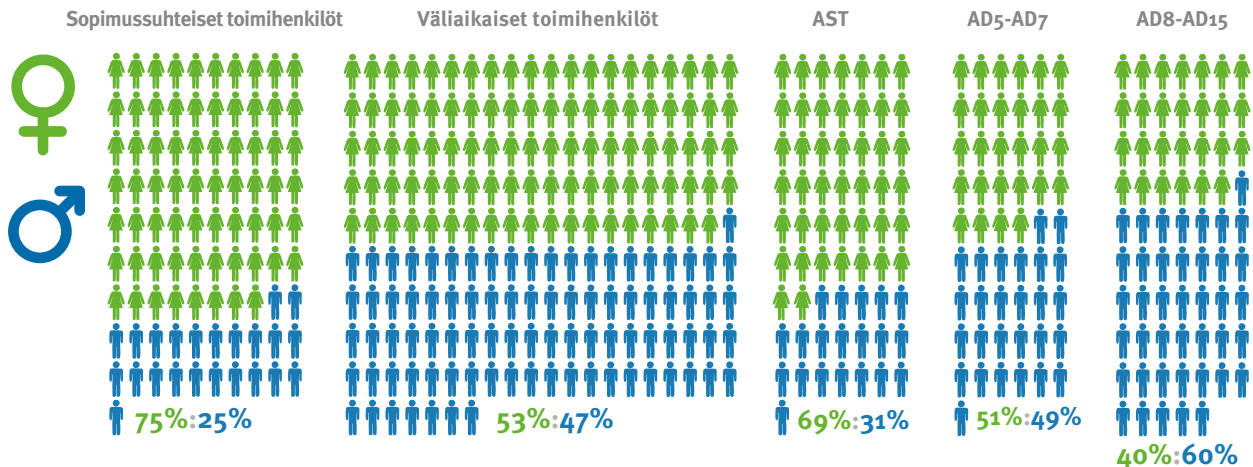
Eurosurveillance on ECDC:n arvostettu tieteellinen aikakauslehti.

Keitä me olemme: henkilöstö

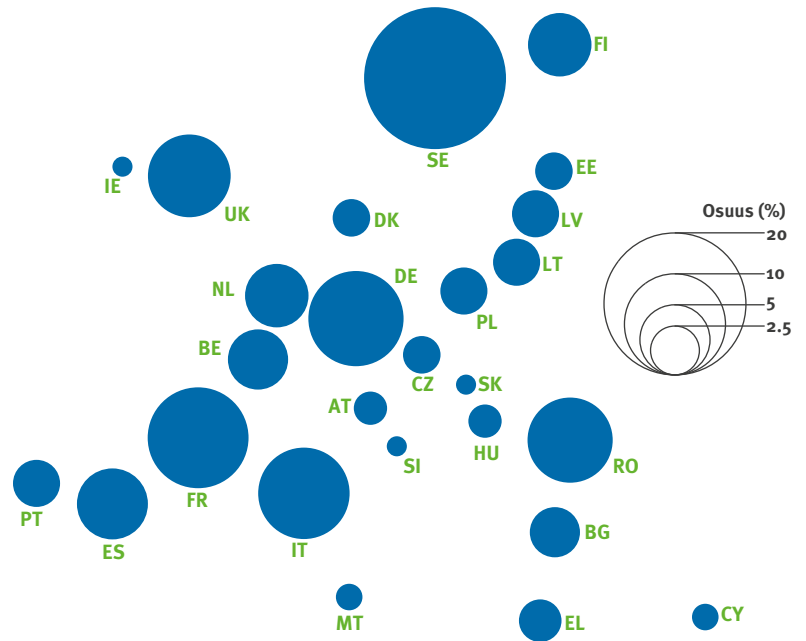
Vuoden 2012 lopussa ECDC:llä oli 278 vakituista työntekijää. Mukaan lukien tilapäiset toimihenkilöt, harjoittelijat ja kansalliset asiantuntijat ECDC:n henkilöstömäärä oli yhteensä 309.

60 % keskuksen henkilökunnasta on naisia ja 40 % miehiä (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja väliaikaiset toimihenkilöt).

ECDC:n lakisääteisen henkilökunnan (sopimussuhteiset toimihenkilöt ja väliaikaiset toimihenkilöt) suhteellinen maantieteellinen jakautuminen alkuperämaittain 31.12.2012.

AT	Itävalta	IT	Italia
BE	Belgia	LV	Latvia
BG	Bulgaria	LT	Liettua
CY	Kypros	MT	Malta
CZ	Tšekki	NL	Alankomaat
DK	Tanska	PL	Puola
EE	Viro	PT	Portugali
FI	Suomi	RO	Romania
FR	Ranska	SK	Slovakia
DE	Saksa	SI	Slovenia
EL	Kreikka	ES	Espanja
HU	Unkari	SE	Ruotsi
IE	Irlanti	UK	Britannia

Rekrytointi lukuina

Eurppan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus (ECDC)

Postiosoite:
ECDC, 171 83 Stockholm, Sweden

Käyntiosoite:
Tomtebodavägen 11A, Solna, Ruotsi

Puhelin +46 8 58 60 10 00

Faksi +46 8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Euroopan unionin virasto
www.europa.eu

